MINTACÍM SZERKESZTÉSE

HARMADIK NAP

5. Fejezet A kommunikációs zavar

6. Fejezet- Az erőszakmentes kommunikáció

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

5. Fejezet: A kommunikációs zavar

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 5.1.

KOMMUNIKÁCIÓS ZAVAR

Kommunikációs zavar

A kommunikációs zavar fogalma

- természete:
  - átmeneti
  - tartós
  - rendszerszerű
- mértéke: teljes
  - csaknem teljes
  - beszűkült
  - részleges
  - finom zavarok

A KOMMUNIKÁCIÓS ZAVAR ÁBRÁZOLÁSA

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 5.2.

KOMMUNIKÁCIÓS PROBLÉMÁK

A gyermekek élettani fejlődésére jellemző kommunikációs problémák

- A gyermekkori- és serdülőkori kommunikációs fejlődésben történő megakadások
- Szorongást válthatnak ki a családpatológiai állapotok, pszichés traumák.
- Alapjai lehetnek a későbbi személyiségzavaroknak.

A MEGAKADÁSJELENSÉGEK TÍPUSAI

	Típus	Meghatározás	Példa
BIZONYTALANSÁG	Hezitálás	kitöltött szünet	*elmegyek* ***öööö*** *Balatonlellére*
	Töltelékszó	szavak vagy szókapcsolatok, amelyek nem járulnak hozzá a közlés koncep-tuális jelentéséhez, időnyerésre szolgáló kitöltőelemek	*és* ***hát ugye*** *teniszezni is szeretnék*
	Ismétlés	a teljes lexéma kiejtése után a beszélő (nem akaratlagosan) megismétli azt	*és akkor* ***akkor*** *nem kellett fizetni*
	Újraindítás	az aktivált és részlegesen kiejtett szót annak teljes kiejtése követi	*lemegyek még* ***foc-*** *focizni*
	Nyújtás	nem fonológiai természetű hangidőtartam-növekedés	*leginkább* ***aaz*** *interne-ten vagyok*
HIBA	Grammatikai hiba	a (felnőttnyelvi) köznyelvi normának ellentmondó morfológiai vagy szin-taktikai struktúra, a nyelvi tervezés szintjéhez köthető	*van egy kutyájuk* ***akik*** *ööö aki mindig ijeszt-get minket*
	Kontamináció	szótagok, szavak, szerkezetek vegyülése, a nyelvi tervezés szintjéhez köthető	***kiszült*** *a babánk (kijött, megszületett × szül)*
	Téves szó	a megfelelő, szándékozott szó helyett egy másik szó aktiválása a felszínen, a lexikális hozzáférés nehézsége	*megyünk* ***tavaszolni*** *azaz húsvétozni*
	Téves kezdés	egy tévesen aktivált szó nem teljes artikulációja, amelynek következtében a felszínen töredék jelenik meg (egy vagy több beszédhang formájában), a lexikális hozzáférés nehézsége	*az* ***ké-*** *három éves lesz*
	„Nyelvem hegyén van" (TOT) jelenség	átmeneti szótalálási nehézség, a lem-ma- és a lexémaszint közötti folyamat-megszakadás, a lexikális hozzáférés nehézsége	***nézele- nézegőz- nézege-*** *na nézelődök*
	Sorrendiségi hiba a) anticipáció b) perszeveráció c) metatézis	a beszédfolyam egy eleme (beszédhang, hangkapcsolat, morféma) az artikulá-cióban a) korábban vagy b) később is megjelenik vagy c) helyet cserél egy másikkal, az artikulációs tervezéshez köthető	a) *gurulja gurulnak rajta* b) *amari amerikai* c) *erőle-hátra lépés*
	Egyszerű nyelvbotlás a) betoldás b) kiesés c) helyettesítés	az artikulációs tervezés és a kivitelezés összehangolatlanságából eredő hiba, amely semmilyen egyéb okkal nem magyarázható	a) *ezdres* b) *fel van* ***öltöztet*** *pizsamába* c) *bonyorult*

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 5.3.

KOMMUNIKÁCIÓT AKADÁLYOZÓ PROBLÉMÁK

A kommunikációt akadályozó problémák

Megértést gátló tényezők:

- korlátozott nyelvi kód,
- szókincs,
- műveltség,
- figyelmi és koncentrációs képesség zavara

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 5.4.

KOMMUNIKÁCIÓT AKADÁLYOZÓ PROBLÉMÁK ADHD

Az ADHD alapvető jellemzői:

- figyelemzavar,
- Impulzivitás,
- tanulási zavar,
- hiperaktivitás

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 5.5.

A KÖZLŐ FELNŐTT KOMMUNIKÁCIÓJÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A közlő felnőtt kommunikációját befolyásoló tényezők

- a figyelem hiánya
- a beszéd sebessége
  - gyors - követhetetlenség
  - lassú - csökken a figyelem

A KÖZLŐ FELNŐTT KOMMUNIKÁCIÓJÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

az információk kiemelése

- hangerő szabályozás
- gesztus
- rövid szünet tartása

a direkt, egyszerű nyelvezet használata

a szemtől–szembeni kommunikáció hatékonysága

a kommunikáció kettőssége (double bind)

a gyermek viselkedéses jelzéseinek értelmezése

metakommunikáció

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 5.6.

ÚJ GENERÁCIÓK

GENERÁCIÓK

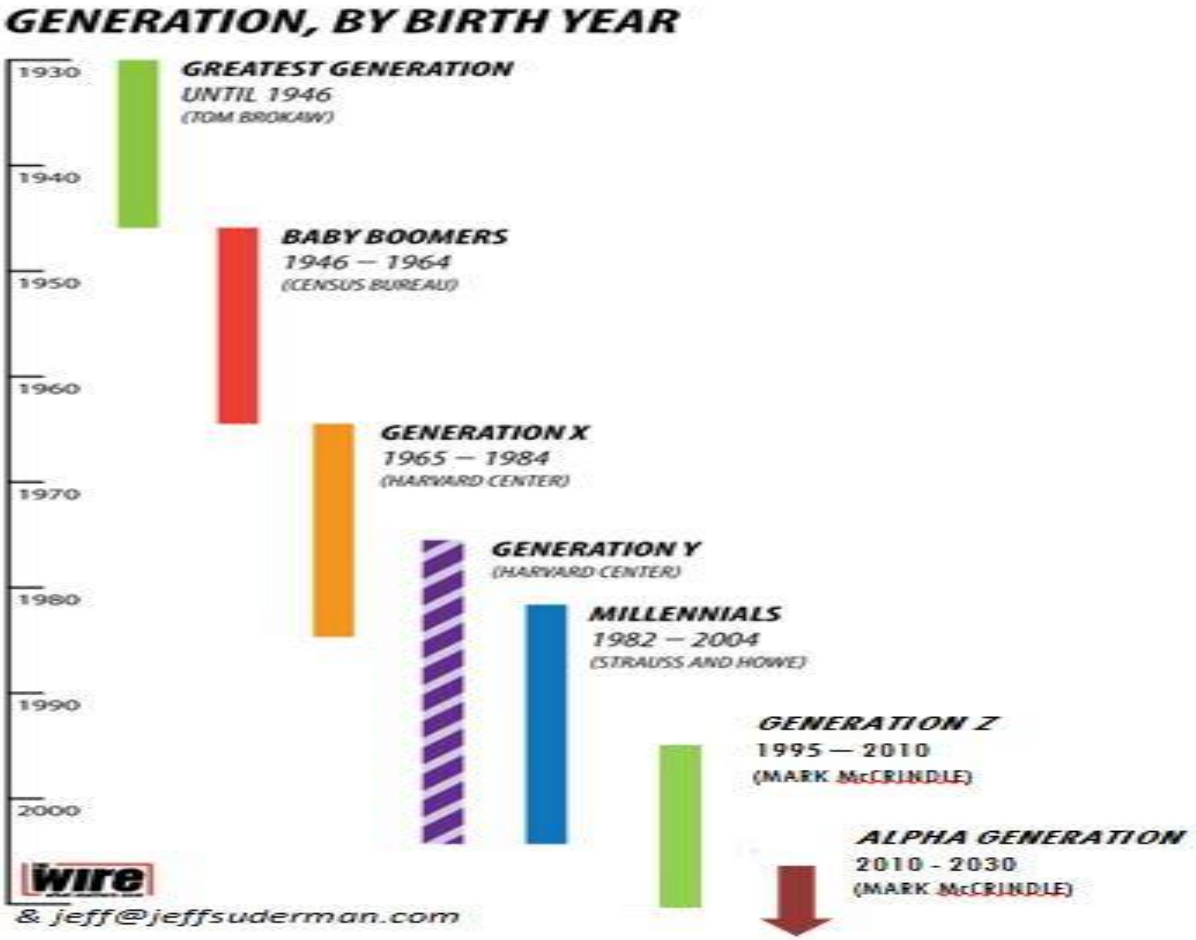

(Forrás: http://jeffsuderman.com/tag/gen-alpha)

KORUNK ÚJ PROBLÉMÁI

Korunk új problémája:

- közösségi média
- okoseszközök

facebook – sms zsargon

. sajátságos nyelvi szubkultúra

hangulatjelek (emotikon) használata

a virtuális világ személyiségre gyakorolt hatása

az internetet használók személyiségbeli torzulásai

6. Fejezet: Az erőszakmentes kommunikáció

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 6.1.

ERŐSZAKMENTES KOMMUNIKÁCIÓ

Az erőszakmentes kommunikáció

- Felváltja a régi, rögzült kommunikációs szokásokat
- Új megvilágításba kerülnek a szándékaink és kapcsolataink
- Más szemmel látjuk magunkat és beszélgető partnerünket
- Meghallgatjuk önmagunk és a másik fél mélyebb igényeit
- Nem bírálunk, nem kritizálunk, tisztázzuk az érzéseinket

MINEK A KIKÜSZÖBÖLÉSÉRE TÖREKSZÜNK

Az erőszak fogalma

- Megjelenési forma szerint
  - módszertelen erőszak,
  - módszeres
- Társadalmi összefüggés szerint
  - társadalmi csoportok között
  - társadalmon belül
- Jogi következmények szerint:
  - büntethető
  - nem büntethető
- Az erőszak szintjei
  Viselkedésbeli megnyilvánulásai

Hatása a környezetre és az egyénre, a gyermekvédelem közegére

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 6.2.

VÁLTOZÁSOK AZ ERŐSZAKMENTES KOMMUNIKÁCIÓ ÁLTAL, AZ EMK LÉPÉSEI

Az erőszakmentes kommunikáció 4 lépése

- objektív megfigyelés
- érzelmeink kinyilvánítása
- szükségletek megfigyelése
- kérés (pozitív irányú, konkrét és megtehető)

Az erőszakmentes kommunikáció használata által bekövetkező lehetséges változások

- környezet – egyén

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 6.3.

A VALÓDI KAPCSOLAT SZÜKSÉGLETEI

Egy valódi kapcsolat

– brainstorming a korábbi ismeretek alapján

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 6.4.

EGY VALÓDI KAPCSOLAT

Az erőszakmentes kommunikáció technikájának gyakorlása, a készségtár alkalmazása

- sajátélmény

A VALÓDI KAPCSOLAT SZÜKSÉGLETEI

A valódi kapcsolat szükségletei

- empátia
- a másikra való odafigyelés
- őszinte önkifejezés

AZ ERŐSZAKMENTES KOMMUNIKÁCIÓ GORDON-I TECHNIKÁJA

A meghallgatás négy formája

1. Passzív hallgatás (csend, odafordulás)
2. Megerősítő reagálások (verbális és nonverbális)
3. Beszélgetés indítók, ajtónyitó kérdések
4. Aktív hallgatás (újrafogalmazás, olvasni a sorok között, azt akarta mondani, hogy…, lehetséges, úgy érzi, hogy…)

ÉN – ÜZENETEK

- Te-közlés: megmondja a tutit, elmondja, milyennek kellene lennie, hogy kellene viselkednie. A felelősséget áthárítja a közlő személyre

- Én-közlés: a közlőről szól, 3 részből áll:
  1. Ítélet nélküli tényközlés. (Közli a másikkal, mi az a konkrét viselkedés, ami számára a probléma okozója lehet)
  2. Közli ennek a közlőre tett kézzelfogható hatását
  3. Közli az emiatt benne kialakult kellemetlen érzést

AZ ÉN-KÖZLÉS POZITÍVUMAI

- A közlő saját belső állapotáról szól, a felelősséget nem hárítja senkire
- A közlő megosztja az érzéseit a másik személlyel
- Nem minősít
- Nem bírál
- Nem kritizál
- Nem rombolja a kapcsolatot
- Empátiát ébreszt a hallgatóban, ezáltal változásra sarkall

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 6.5.

AZ ERŐSZAKMENTES KOMMUNIKÁCIÓ KIVÁLTOTTA VÁLTOZÁSOK

Az erőszakmentes kommunikáció kiváltotta változások

- konfliktushelyzetek békés párbeszéddé alakítása
- környezet, egyén feszültségszintjének csökkenése
- energia megtakarítás
- a jó kapcsolat
- elfogadó környezet
- nyerő – nyerő helyzet
- magabiztosság
- gazdagodó személyiség

MINTACÍM SZERKESZTÉSE

DIA 6.7.

MASLOW-FÉLE SZÜKSÉGLET-PIRAMIS

„Én oké vagyok, és jól vagyok a közösségben” érzés

Pozitív hatásai a fenti állapotnak

- egyénre
- környezetére

Maslow szükséglet-piramis

A KÖRNYEZET HATÁSA A GYERMEK FEJLŐDÉSÉRE

A pozitív és negatív vélemény, környezet hatása a gyermek fejlődésére.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

